

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา การยอมรับคุณค่าและบทบาทผู้สูงอายุ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งกัศกรมสามัญศึกษา จังหวัดพะเยา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 355 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ผลของการศึกษานำเสนอเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ และการมีผู้สูงอายุในครอบครัว

ส่วนที่ 2 การยอมรับคุณค่าและบทบาทผู้สูงอายุในสังคมไทยของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย

2.1 คุณค่าด้านความเป็นผู้อาวุโสและคุณค่าด้านการเป็นปูชนียบุคคล

2.2 บทบาทต่อครอบครัวและบทบาทต่อชุมชนหรือสังคม บทบาทต่อครอบครัว ได้แก่ บทบาทในฐานะเป็นพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ ในฐานะเป็นผู้ช่วยเหลืองานในครอบครัวและในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของครอบครัว บทบาทต่อชุมชน หรือสังคม ได้แก่ บทบาทด้านการเป็นผู้นำชุมชน ด้านการเป็นผู้ถ่ายทอดคำสอนความรู้ พิธีกรรมและปฏิบัติศาสนกิจ ด้านการเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่ชุมชนและด้านการเป็นผู้เสียสละกำลังกายกำลังทรัพย์เพื่อช่วยเหลือชุมชน

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบการยอมรับคุณค่า และ บทบาทผู้สูงอายุระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบการยอมรับคุณค่า และ บทบาทผู้สูงอายุระหว่างนักเรียนที่มีและไม่มีผู้สูงอายุอยู่ด้วยในครอบครัว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ และการมีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในครอบครัว

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ เพศ และการมีผู้สูงอายุในครอบครัว

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) (n=355)	ร้อยละ (100)
อายุ (ปี)		
14	61	17.2
15	267	76.9
16	21	5.9
Mean (SD) = 14.9 (0.47)		
เพศ		
ชาย	142	40
หญิง	213	60
การมีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในครอบครัว		
ไม่มี	235	66.2
มี	120	33.8

จากตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 15 ปี ร้อยละ 76.9 และส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ ร้อยละ 60 นอกจากนี้ ยังพบว่า ร้อยละ 66.2 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ ไม่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในครอบครัว

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว จำแนกตามความต้องการให้ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว

ความต้องการให้ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว	จำนวน (คน) (n=235)	ร้อยละ (100)
ไม่ต้องการ	58	24.7
ต้องการ	177	75.3
รวม	235	100.0

จากตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการให้ผู้สูงอายุในครอบครัว ร้อยละ 75.3 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการให้ผู้สูงอายุในครอบครัว มีร้อยละ 24.7

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่าง ตอบว่าต้องการและไม่ต้องการมี ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความต้องการมีผู้สูงอายุในครอบครัว	(n=235)	(100)
เหตุผลความไม่ต้องการมีผู้สูงอายุในครอบครัว		
นำราคาสูง	22	16.2
ค่าเลี้ยง เด็กรักที่รักมากที่ซัง	11	8.1
จิมเศร้า	5	3.7
หัวโบราณ	27	19.8
รู้จัก ชอบบ่น	52	38.2
สุขภาพไม่ดี	16	11.8
เป็นภาระแก่ครอบครัว	3	2.2
เหตุผลความต้องการมีผู้สูงอายุในครอบครัว		
น่ารัก	28	6.3
มีน้ำใจ	77	17.2
เป็นมิตร	40	9.0
ปรับตัวได้กับสมัยปัจจุบัน	21	4.7
ให้คำแนะนำที่ดี	161	36.2
ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น	119	26.6

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีผู้สูงอายุในครอบครัว โดยมี เหตุผลว่า ผู้สูงอายุเป็นผู้ให้คำแนะนำที่ดีมากที่สุด ร้อยละ 36.2 และ ทำให้ครอบครัวอบอุ่น ร้อย ละ 26.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการให้มีผู้สูงอายุในครอบครัว และมีเหตุผลว่าผู้สูงอายุรู้จึ ้ชอบ บ่นมากที่สุด ร้อยละ 38.2

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว จำแนกตามความพอใจที่มีผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว

ความพอใจที่มีผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว	จำนวน (คน) (n=120)	ร้อยละ (100)
เฉยๆ	9	7.50
ไม่พอใจ	8	6.70
พอใจ	103	85.80
รวม	120	100.0

จากตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวมีความพอใจมากที่สุด ร้อยละ 85.8 รู้สึกเฉยๆ ร้อยละ 7.50 และ ไม่พอใจ ร้อยละ 6.70

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าพอใจและไม่พอใจที่มีผู้สูงอายุ
อยู่ในครอบครัว

เหตุผล	จำนวน (คน) (n=128)	ร้อยละ (100)
เหตุผลความไม่พอใจ		
นำราคาสูง	6	26.08
ถ้าเอียง	2	8.70
หัวโบราณ	5	21.74
ผู้ใจชอบบ่น	8	34.78
สุขภาพไม่ดี	2	8.70
เหตุผลความพอใจ		
น่ารัก	14	5.20
มีน้ำใจ	50	18.50
เป็นมิตร	30	11.00
ปรับตัวได้กับสมัยปัจจุบัน	13	4.80
ให้คำแนะนำที่ดี	91	33.60
ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น	73	26.90

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในครอบครัวมีความพอใจให้เหตุผลว่า ผู้สูงอายุเป็นผู้ให้คำแนะนำที่ดีมากที่สุดคือ ร้อยละ 33.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่พอใจให้เหตุผลว่าผู้ใจชอบบ่นมากที่สุด ร้อยละ 34.78

ส่วนที่ 2 การยอมรับคุณค่าและการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุ

ระดับการยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สูง (66.66 – 100.00 %)	352	99.2
ปานกลาง (33.33 – 66.65 %)	3	0.8
ต่ำ (0 – 32.32 %)	0	0
รวม	355	100

จากตาราง 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุอยู่ในระดับสูงมากที่สุด คือ ร้อยละ 99.2

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของการยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุ

การยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุ	เห็นด้วยมากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
1. ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีอายุมากผ่านประสบการณ์มากมายจึงเป็นผู้อาวุโสในสังคม	189 (53.2)	160 (45.1)	6 (1.7)	0 (0)	0 (0)	4.51
2. ผู้สูงอายุเป็นพ่อแม่มาก่อน เป็นผู้มีคุณธรรม ถูกหลอกลวงกรรมาไหวเฒ่าเช่น ปุชนิยบุคคลของครอบครัว	191 (53.8)	148 (41.7)	11 (3.1)	4 (1.1)	1 (0.3)	4.48
3. ผู้สูงอายุเป็นผู้มีคุณธรรมถูกหลอกลวงกรรมาไหวเฒ่าเช่น ปุชนิยบุคคล	122 (34.4)	181 (51.0)	43 (12.1)	9 (2.5)	0 (0)	4.17
4. ผู้สูงอายุเคยช่วยเหลือ อบรมสั่งสอนลูกหลานมากมาย จึงควรที่จะให้ความเคารพเชื่อฟังทั้งกาย วาจา ทั้งค่อนหน้าและสืบหลัง	201 (56.6)	135 (38.0)	18 (5.1)	1 (0.3)	0 (0)	4.51
5. ผู้สูงอายุเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต จึงควรแก่การยกย่องสรรเสริญ	95 (26.8)	186 (52.4)	67 (18.9)	7 (2.0)	0 (0)	4.04
6. ผู้สูงอายุทำให้เป็นประ โยชน์ต่อสังคมจึงควรแก่การยกย่องสรรเสริญ	49 (13.8)	169 (47.6)	127 (35.8)	9 (2.5)	1 (0.3)	3.72
7. ผู้สูงอายุเคยเลี้ยงดูตลอดจนให้การศึกษากับลูกหลานจึงสมควรที่ลูกหลานทุกคนต้องกตัญญู	223 (62.8)	116 (32.7)	12 (3.4)	4 (1.1)	0 (0)	4.57
8. ผู้สูงอายุเคยให้การจุนเจือเงินทองแก่ลูกหลาน ทุกคนต้องกตัญญูเลี้ยงดูตอบแทนหรือทดแทนบุญคุณตลอดไป	188 (53.0)	134 (37.7)	24 (6.8)	9 (2.5)	0 (0)	4.41

จากตาราง 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยและเห็นด้วยมากที่สุดในการยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุเกือบทุกข้อ มีเพียง 1 ข้อที่กลุ่มตัวอย่างให้การยอมรับน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้สูงอายุทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม จึงควรแก่การยกย่องสรรเสริญ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 35.8 คอบว่าไม่แน่ใจ

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัว

ระดับการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัว	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สูง (66.66 – 100.00 %)	247	69.6
ปานกลาง (33.33 – 66.65 %)	108	30.4
ต่ำ (0 – 32.32 %)	0	0
รวม	355	100

จากตาราง 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัวอยู่ในระดับสูงมากที่สุด คือ ร้อยละ 69.6

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ
ต่อครอบครัวในฐานะเป็นพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่

การยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ	เห็นด้วย มากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วยมาก ที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
1. ผู้สูงอายุเป็นผู้ให้การอบรมสั่งสอนลูก หลาน เพลิดเพลินในฐานะที่เป็นพ่อ แม่หรือเป็น ปู่ย่า ตา ยาย	190 (53.5)	148 (41.7)	14 (3.9)	3 (0.8)	0 (0)	4.48
2. ผู้สูงอายุเป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญห ที่เกิดขึ้นในครอบครัว	51 (14.4)	196 (55.2)	91 (25.6)	16 (4.5)	1 (0.3)	3.79
3. ผู้สูงอายุเป็นผู้ตัดสินใจปัญหาค้างๆที่เกิ ขึ้นในครอบครัว	21 (5.9)	99 (27.9)	153 (43.1)	76 (21.4)	6 (1.7)	3.15
4. ผู้สูงอายุเป็นผู้เล่าประสบการณ์ที่เป็น ประโยชน์และเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ดำเนินชีวิตแก่ลูกหลาน	160 (45.1)	165 (46.5)	24 (6.8)	6 (1.7)	0 (0)	4.35
5. ผู้สูงอายุเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆในการ ดำเนินชีวิต เช่น การทำอาหาร การใช้จ้ อย่างประหยัด การดูแลทรัพย์สินในครอบ ครัวการมีกริยามารยาทที่ดี	126 (35.5)	173 (48.7)	38 (10.7)	18 (5.1)	0 (0)	4.15
6. ผู้สูงอายุเป็นที่ปรึกษาในการเลือกคู่ครอง ของลูกหลาน เมื่ออยู่ในวัยสมควรที่จะค งงานหรือมีครอบครัว	48 (13.5)	149 (42.0)	85 (23.9)	55 (15.5)	18 (5.1)	3.43
7. ผู้สูงอายุเป็นผู้ส่งเสริมลูกหลานให้ได้ศึกษา เล่าเรียน	46 (13.0)	112 (31.5)	127 (35.8)	60 (16.9)	10 (2.8)	3.35
8. ผู้สูงอายุเป็นผู้อุปการะด้านที่อยู่อาศัยแก่ลูก หลาน	77 (21.7)	143 (40.3)	76 (21.4)	54 (15.2)	5 (1.4)	3.66

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยและเห็นด้วยมากที่สุดในการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัว ในฐานะเป็นพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่เกือบทุกข้อ มีเพียง 2 ข้อ คือ ผู้สูงอายุเป็นผู้ตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว และผู้สูงอายุเป็นผู้ส่งเสียลูกหลานให้ได้ศึกษาเล่าเรียน ที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่าไม่แน่ใจ ร้อยละ 43.1 และ 35.8 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายข้อการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัวในฐานะผู้ช่วยเหลืองานในครอบครัว

การยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ	เห็นด้วยมากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
1. ผู้สูงอายุช่วยเหลืองานในครอบครัว	99 (27.9)	201 (56.6)	27 (7.6)	26 (7.3)	2 (0.6)	4.04
2. ผู้สูงอายุช่วยเหลืองานในขณะที่ถูกหลานไปทำงาน	99 (27.9)	180 (50.7)	35 (9.9)	36 (10.1)	5 (1.4)	3.93
3. ผู้สูงอายุช่วยทำงานบ้านเท่าที่จะทำได้ เช่น ทำอาหาร กวาดบ้าน รดน้ำต้นไม้ เป็นต้น	53 (14.9)	139 (39.2)	70 (19.7)	69 (19.4)	24 (6.8)	3.36
4. ผู้สูงอายุเป็นผู้รับภาระในการทำงานบ้านทั้งหมด	130 (36.6)	143 (40.3)	41 (11.5)	31 (8.7)	10 (2.8)	3.99
5. เมื่อถูกหลานเจ็บป่วยผู้สูงอายุช่วยดูแลและพาไปรักษา	34 (9.6)	83 (23.4)	106 (29.9)	98 (27.6)	34 (9.6)	2.96
6. ผู้สูงอายุควรอยู่กับลูกหลานไม่ควรแยกไปอยู่ตามลำพัง	147 (41.4)	147 (41.4)	31 (8.7)	22 (6.2)	8 (2.3)	4.13
7. ผู้สูงอายุเป็นผู้ถือปัญหาและนำความยุ่งยากมาสู่ครอบครัว	104 (29.3)	146 (41.1)	75 (21.1)	18 (5.1)	12 (3.4)	3.88
8. ผู้สูงอายุไม่มีบทบาทในการช่วยงานใดๆ ในครอบครัว	76 (21.4)	144 (40.6)	82 (23.1)	36 (10.1)	17 (4.8)	3.64

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัว ในฐานะผู้ช่วยเหลืองานในครอบครัวเกือบทุกข้อ มีเพียง 1 ข้อ คือ เมื่อถูกหลานเจ็บป่วยผู้สูงอายุช่วยดูแลและพาไปรักษา ที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่า ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย ร้อยละ 29.9 และ 27.6 ตามลำดับ

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของการยอมรับบทบาท
ผู้สูงอายุต่อครอบครัว ในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ

การยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น	ไม่เห็น	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
	มากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	(จำนวน) (ร้อยละ)	(จำนวน) (ร้อยละ)	ด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ด้วยมาก ที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	
1. ผู้สูงอายุเป็นผู้ควบคุมเงินทองในครอบครัว	13 (3.7)	37 (10.4)	126 (35.5)	148 (41.7)	31 (8.7)	2.59
2. ผู้สูงอายุเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจซื้อของหรือทรัพย์สินที่มีราคาแพง เช่น ที่ดิน ที่นาและบ้าน เป็นต้น	31 (8.7)	63 (17.7)	110 (31.0)	120 (33.8)	31 (8.7)	2.84
3. ผู้สูงอายุยังต้องทำงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สินของครอบครัว	14 (3.9)	36 (10.1)	69 (19.4)	153 (43.1)	83 (23.4)	2.28
4. ผู้สูงอายุช่วยแบ่งเบาภาระทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัด	43 (12.1)	197 (55.5)	73 (20.6)	39 (11.0)	3 (0.8)	3.67
5. ผู้สูงอายุที่มีรายได้ผู้ เช่น จากเงินบำนาญหรือจากการขายข้าว ขายพืชไร่ หรือจากการประกอบอาชีพส่วนตัวมักเป็นที่พึ่งของลูกหลานที่มีปัญหาการเงิน และอุปการะค้ำค่าใช้จ่ายแก่ลูกหลาน	47 (13.2)	152 (42.8)	101 (28.5)	49 (13.8)	6 (1.7)	3.52
6. ครอบครัวที่มีฐานะดีผู้สูงอายุมักเป็นผู้ดูแลทรัพย์สินสมบัติและผลประโยชน์ของครอบครัว	44 (12.4)	95 (26.8)	150 (42.3)	60 (16.9)	6 (1.7)	3.31
7. ผู้สูงอายุไม่มีรายได้ต้องรอเงินจากลูกหลานต่างมาให้	30 (8.5)	132 (37.2)	126 (35.5)	59 (16.6)	8 (2.3)	3.33
8. ผู้สูงอายุเป็นภาระทางเศรษฐกิจที่ลูกหลานต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะค่ารักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย	35 (9.9)	77 (21.7)	68 (19.2)	123 (34.6)	52 (14.6)	2.78

จากตาราง 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยในการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัว ในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ 3 ข้อ คือ ผู้สูงอายุยังต้องทำงานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สินของครอบครัว ผู้สูงอายุเป็นผู้ควบคุมเงินทองในครอบครัว และผู้สูงอายุเป็นภาระทางเศรษฐกิจที่ถูกหลอกหลานต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย ร้อยละ 43.1 41.7 และ 34.6 ตามลำดับ

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อชุมชนหรือสังคม

ระดับการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อชุมชน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สูง (66.66 – 100.00 %)	290	81.7
ปานกลาง (33.33 – 66.65 %)	65	65.0
ต่ำ (0 – 32.32 %)	0	0
รวม	355	100

จากตาราง 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อชุมชนอยู่ในระดับสูงมากที่สุด คือ ร้อยละ 81.7

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของการยอมรับบทบาท
ผู้สูงอายุต่อชุมชนหรือสังคมในด้านการเป็นผู้นำชุมชน

การยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ	เห็นด้วย มากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วยมาก ที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
1. ผู้สูงอายุสามารถเป็นผู้บริหารบ้าน เมืองได้ดีกว่าคนหนุ่มสาว เพราะมี ประสบการณ์มากกว่า	37 (10.4)	100 (28.2)	127 (35.8)	78 (22.0)	13 (3.7)	3.20
2. ผู้สูงอายุสามารถเป็นผู้นำในการชัก จูงเพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชน	70 (19.7)	185 (52.1)	79 (22.3)	17 (4.8)	4 (1.1)	3.84
3. ผู้สูงอายุสามารถรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อ สิทธิ์ขายเสียง	35 (9.9)	151 (42.5)	125 (35.2)	31 (8.7)	13 (3.7)	3.46
4. ผู้สูงอายุเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหา ต่างๆ ในชุมชนได้	31 (8.7)	133 (37.5)	142 (40.0)	44 (12.4)	5 (1.4)	3.40

จากตาราง 13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อ
ชุมชนหรือสังคมในด้านการเป็นผู้นำชุมชน มี 2 ข้อ คือ ผู้สูงอายุสามารถเป็นผู้บริหารบ้านเมืองได้
ดีกว่าคนหนุ่มสาว และผู้สูงอายุเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่า
ไม่แน่ใจ ร้อยละ 35.8 และ 40.0 ตามลำดับ

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ ต่อชุมชนหรือสังคมในด้านการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา

การยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ	เห็นด้วย มากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่ เห็น ด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่ เห็น ด้วย มาก ที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
1.ผู้สูงอายุมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดคำสอนทางศาสนาแก่คนในชุมชน	135 (38.0)	180 (50.7)	37 (10.4)	3 (0.8)	0 (0)	4.26
2.ผู้สูงอายุเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติศาสนกิจตามศาสนาที่ตนนับถือ	138 (38.9)	192 (54.1)	20 (5.6)	5 (1.4)	0 (0)	4.30
3.ผู้สูงอายุเป็นผู้นำในการกระทำพิธีกรรมต่างๆตามประเพณีและศาสนาเช่น ในงานบวช งานแต่งงาน งานทำบุญ เป็นต้น	176 (49.6)	154 (43.4)	20 (5.6)	5 (1.4)	0 (0)	4.41
4.ผู้สูงอายุสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่มีความชำนาญแก่ชุมชนได้ เช่น ไปบรรยายตามโรงเรียน สานิตการทำบายศรี การฟ้อนเล็บ เล่าตำนานขอ เล่นดนตรีพื้นเมือง เป็นต้น และเป็นตัวอย่างในการดำรงศิลปวัฒนธรรมไทย	103 (29.0)	160 (45.1)	65 (18.3)	23 (6.5)	4 (1.1)	3.94

จากตาราง 14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อชุมชนหรือสังคม ในเรื่องผู้สูงอายุเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติศาสนกิจ ตามศาสนาที่ตนนับถือ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดคำสอนทางศาสนา เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่มีความชำนาญแก่ชุมชน และเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ตามประเพณีและศาสนา ร้อยละ 54.1 50.7 45.1 และ 43.4 ตามลำดับ

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ ต่อชุมชนหรือสังคมในด้านการเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่ชุมชน

การยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ	เห็นด้วยมากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
1. ผู้สูงอายุเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในการประกอบอาชีพแก่ผู้สนใจในชุมชนได้	58 (16.3)	182 (51.3)	89 (25.1)	25 (7.0)	1 (0.3)	3.76
2. ในการจัดพิธีต่างๆผู้สูงอายุสามารถเป็นที่พึ่งหรือเป็นที่ปรึกษาได้ดียิ่ง	144 (40.6)	166 (46.8)	40 (11.3)	5 (1.4)	0 (0)	4.27
3. ผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถ เคยทำงานหรือรับราชการมาก่อนสมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในหน่วยงานราชการหรือเอกชน	65 (18.3)	148 (41.7)	117 (33.0)	21 (5.9)	40 (1.1)	3.70

จากตาราง 15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยในการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ ต่อชุมชนหรือสังคม ในด้านการเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่ชุมชนเกือบทุกข้อ มีเพียง 1 ข้อ คือ ผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถ เคยทำงานหรือรับราชการมาก่อน สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในหน่วยงานราชการหรือเอกชน ที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่าไม่แน่ใจ ร้อยละ 33.0

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ
ต่อชุมชนหรือสังคมในด้านการเสียสละเพื่อช่วยเหลือชุมชน

การยอมรับบทบาทผู้สูงอายุ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น	ไม่เห็น	ค่าเฉลี่ย คะแนน เต็ม 5
	มากที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	(จำนวน) (ร้อยละ)	(จำนวน) (ร้อยละ)	ด้วย (จำนวน) (ร้อยละ)	ด้วยมาก ที่สุด (จำนวน) (ร้อยละ)	
1. ผู้สูงอายมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อสังคม เช่น เป็นอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นลูกเสือชาว บ้านร่วมอนุรักษ์แหล่งน้ำสำคัญเช่น น้ำกรีน	37 (10.4)	159 (44.8)	87 (24.5)	65 (18.3)	7 (2.0)	3.43
2. ผู้สูงอายุเป็นผู้ช่วยเหลือชุมชนเมื่อมีโอกาส ตามประเพณีและศาสนาเช่น ทำอาหาร ห่อ ขนม จัดดอกไม้ ในงานพิธีต่างๆ เช่น งาน บวช งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น	89 (25.1)	205 (57.7)	47 (13.2)	12 (3.4)	2 (0.6)	4.03
3. ผู้สูงอายุสามารถรณรงค์หาทุนในองค์กร หรือกองทุนต่างๆ ได้เช่นกองทุนอาหาร กลางวันแก่นักเรียน กองทุนนักเรียนเรียนดี แต่ยากจนประพาศิตี	29 (8.2)	134 (37.7)	126 (35.5)	59 (16.6)	7 (2.0)	3.33
4. ผู้สูงอายุที่ฐานะดีควรบริจาคเงินหรือที่ดิน เพื่อช่วยเหลือชุมชน	50 (14.1)	144 (40.6)	106 (29.9)	49 (13.8)	6 (1.7)	3.51
5. ผู้สูงอายุช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยในชุมชนได้	28 (7.9)	85 (23.9)	131 (36.9)	100 (28.2)	11 (3.1)	3.05
6. ผู้สูงอายุไม่ควรต้องเสียสละกำลังกายเพื่อ ช่วยเหลือชุมชน	17 (4.8)	87 (24.5)	117 (33.0)	100 (28.2)	34 (9.6)	2.87
7. ผู้สูงอายุไม่ควรต้องเสียสละกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือชุมชน	21 (5.9)	104 (29.3)	151 (42.5)	60 (16.9)	19 (5.4)	3.13

จากตาราง 16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย ในการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อชุมชน
หรือสังคมเกือบทุกข้อ มีเพียง 3 ข้อ คือ ผู้สูงอายุไม่ควรเสียสละกำลังทรัพย์ ไม่ควรเสียสละกำลังกาย เพื่อ
ช่วยเหลือชุมชน และผู้สูงอายุช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยในชุมชนได้ ที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่าไม่แน่ใจ ร้อยละ 42.5
33.0 และ 36.9 ตามลำดับ

ตาราง 17 เปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการยอมรับคุณค่า และ
 บทบาทของผู้สูงอายุต่อครอบครัว ชุมชนหรือสังคมระหว่างกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง
 โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยค่าที

การยอมรับ	ชาย		หญิง		t-value	p-value	df
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD			
คุณค่า	4.33	0.35	4.28	0.39	1.08	0.28	353
บทบาทต่อครอบครัว	3.54	0.36	3.51	0.33	0.86	0.39	353
บทบาทต่อชุมชนหรือสังคม	3.70	0.35	3.64	0.36	1.70	0.09	353

จากตาราง 17 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในด้านการยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุของเพศชาย คือ 4.33 ส่วนของเพศหญิง คือ 4.28 เมื่อทดสอบความแตกต่างกันที่นัยสำคัญ .05 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนค่าเฉลี่ยในด้านการยอมรับบทบาทต่อครอบครัวของผู้สูงอายุของเพศชาย คือ 3.54 ส่วนของเพศหญิงคือ 3.51 และคะแนนเฉลี่ยในด้านการยอมรับบทบาทต่อชุมชนหรือสังคมของผู้สูงอายุของเพศชายและเพศหญิง คือ 3.70 และ 3.64 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างที่นัยสำคัญ .05 พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 เปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการยอมรับคุณค่า และ บทบาทของผู้สูงอายุต่อครอบครัว ชุมชนหรือสังคมระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีและ ไม่มี ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยค่าที่

การยอมรับ	คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ที่ไม่มีผู้สูงอายุในครอบครัว		คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ที่มีผู้สูงอายุในครอบครัว		t-value	p-value	df
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
คุณค่า	4.30	0.52	4.34	0.36	1.50	0.14	353
บทบาทต่อครอบครัว	3.51	0.34	3.54	0.35	0.70	0.48	353
บทบาทต่อสังคมหรือชุมชน	3.67	0.36	3.64	0.35	0.86	0.39	353

จากตาราง พบว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านการยอมรับคุณค่าผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวเท่ากับ 4.30 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 เมื่อทดสอบที่นัยสำคัญ .05 พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนคะแนนเฉลี่ยในด้านการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัวและบทบาทต่อสังคมหรือชุมชนของกลุ่มที่ไม่มีผู้สูงอายุในบ้านเท่ากับ 3.51 และ 3.67 ส่วนของกลุ่มที่มีผู้สูงอายุในบ้านมีคะแนนเฉลี่ยในด้านการยอมรับบทบาทผู้สูงอายุต่อครอบครัว และบทบาทต่อสังคมหรือชุมชน เท่ากับ 3.54 และ 3.64 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างที่นัยสำคัญ .05 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน